

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1139/2020
26.01.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Споменке Зарић и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Бранко Луковић, адвокат из ..., против туженог Компанија „International CG“ ДП Београд, у стечају, кога заступа стечајни управник Агенција за лицензирање стечајних управника, повереник Васил Васиљевић, чији је пуномоћник Игор Ивановић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2738/19 од 11.12.2019. године, на седници одржаној 26.01.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2738/19 од 11.12.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Брусу П1 114/15 од 13.09.2016. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да исплати тужиоцу на име накнаде штете због неостварене зараде за период од 03.08.2007. године до 04.12.2012. године износ од 4.861.406,43 динара, са законском затезном каматом на сваку неисплаћену месечну зараду почев од дана доспећа до исплате, све ближе одређено овим ставом изреке, као и да на име тужиоца уплати доприносе и порезе за пензијско и инвалидско осигурање надлежном Фонду за пензијско и инвалидско осигурање у складу са законом, на начин и под условима који буду важили у моменту исплате истих на досуђене износе из овог става изреке пресуде. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да плати тужиоцу на име неисплаћеног регреса за годишњи одмор за период од 2007. до 2009. године, појединачне износе са законском затезном каматом почев од дана доспећа сваког појединачног износа до исплате, све ближе одређено овим ставом изреке. Ставом трећим изреке, одбачена је тужба тужиоца у делу којим је тражио да му тужени исплати порезе и доприносе за ПИО и здравствено осигурање на рачун Републичког фонда ПИО и здравственог осигурања за период и у износима ближе наведеним у овом ставу изреке са законском затезном каматом од дана доспећа сваког појединачног износа до исплате и суд се огласио стварно ненадлежним да одлучује у овом делу тужбеног захтева. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да

тужиоцу исплати трошкове поступка у износу од 404.290,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2738/19 од 11.12.2019. године, ставом првим изреке, укинута је пресуда Основног суда у Брусу П1 114/15 од 13.09.2016. године у ставовима првом, другом и четвртном изреке. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде штете због неостварене зараде за период од 03.08.2007. године до 04.12.2012. године исплати износ од 4.861.406,43 динара са законском затезном каматом на сваку неисплаћену месечну зараду почев од доспелости до исплате све ближе одређено овим ставом изреке, као и да на име тужиоца уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање надлежном Фонду за пензијско и инвалидско осигурање у складу са законом, на начин и под условима који буду важили у моменту уплате истих на основицу коју чини износ досуђен овим ставом изреке. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име неисплаћеног регреса за годишњи одмор за период од 2007. до 2009. године исплати појединачне месечне износе са законском затезном каматом све ближе одређено овим ставом изреке. Ставом четвртим изреке, одбачена је као недозвољена тужба тужиоца у делу којим је тражио да се обавезе тужени да на име тужиоца уплати порезе надлежном фонду за пензијско и инвалидско осигурање у складу са законом на начин и под условима који буду важили у моменту уплате истих на износе досуђене ставом другим изреке ове пресуде. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу исплати на име трошкова поступка износ од 512.670,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је поднео одговор на ревизију.

Испитујући правилност побијане пресуде применом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до неправилне примене неких од одредаба овог закона због чега нема ни битне повреде из члана 374. став 1. ЗПП на коју се ревизијом указује.

Према утврђеном чињеничном стању, након правноснажности пресуде Основног суда у Краљеву, Судска јединица у Рашкој П1 201/10 од 20.05.2010. године којим је поништено решење туженог о отказу уговора о раду и наложено туженом да тужиоца врати на рад, тужиоцу је дата понуда за активирање права и обавеза из радног односа коју је тужилац прихватио 28.11.2012. године. Решењем туженог од 04.12.2012. године тужиоцу су активирана сва права и обавезе из радног односа почев од 03.08.2007. године. У моменту отказа уговора о раду дана 02.08.2007. године тужилац је радио код туженог на радном месту ... са коефицијентом 4,40, а након враћања на рад тужилац је распоређен на

послове радног места које је обављао пре отказа уговора о раду са истим коефицијентом плате. У периоду незаконитог отказа тужилац је повремено био запослен код других послодаваца, с тим да се у периоду од 01.12.2010. године до 28.09.2011. године налазио на евиденцији незапослених лица код Националне службе за запошљавање. Тужени је тужиоцу повезао радни стаж за период од 03.08.2007. године до 14.07.2009. године и од 15.01.2010. године до 31.05.2010. године. Вештачењем је утврђено да тужиоцу нису исплаћене накнаде зараде за утужени период чија је висина утврђена вештачењем у три варијанте. У првој варијанти применом одредаба Појединачног колективног уговора из октобра 2005. године који је био у примени код туженог у спорном периоду и по коме су зараде код туженог исплаћиване по цени рада бруто 6.100,00 динара, у другој варијанти по одредбама Посебног колективног уговора за делатност угоститељства и туризма („Службени гласник РС“ бр. 74/07 од 09.08.2007. године), који се односи на туженог, с обзиром да је према допису Уније послодаваца Србије од 22.02.2008. године тужени члан Уније послодаваца Србије и на њега се примењује посебан колективни уговор за делатност угоститељства и туризма Србије и то применом члана 44. овог колективног уговора по коме се основна зарада за најједноставнији посао (коефицијент) утврђује по радном часу у висини минималне зараде утврђене одлуком Социјално-економског савета РС у складу са законом и која је прецизно утврђена вештачењем за тачно наведене периоде нето по сату, док је у трећој варијанти обрачун вршен применом одредбе члана 44. Посебног колективног уговора за делатност угоститељства и туризма Србије али применом почетне минималне зараде утврђене за јул – децембар 2006. године у износу од 49,00 динара нето по сату за цео тужени период. У све три варијанте накнада штете је умањена за износ прихода које је тужилац остварио радом код других послодаваца у утуженом периоду и за износ накнаде који је примио од Националне службе за запошљавање. Вештачењем је утврђено да код туженог постоје извршне пресуде за све запослене да се зараде исплате по гранском колективном уговору, а за тужиоца такође постоји извршна пресуда по којој је тужени имао обавезу исплате зараде по гранском колективном уговору али за временски период до отказа уговора о раду. Вештачењем је такође утврђено да код туженог постоје одлуке о исплати регреса запосленима у висини просечне зараде по запосленом у Привреди Републике Србије и да је задња исплата могућа с децембром текуће године па је вештак сходно тим одлукама применом наведеног критеријума утврдио висину регреса који припада тужиоцу за 2007, 2008. и 2009. годину са даном доспећа 31.12. текуће године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је делимично усвојио тужбени захтев. Другостепени суд је укинуо првостепену пресуду и одлучио о тужбеном захтеву закључујући да тужилац основано потражује исплату накнаде зараде са припадајућим доприносима као и регреса за коришћење годишњег одмора, а који износ је правилно утврђен вештачењем.

По оцени Врховног касационог суда ревизијом туженог се неосновано указује да је другостепена одлука донета уз погрешну примену материјалног права.

Одредбом члана 191. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05, ...54/09) који је важио у моменту доношења решења о отказу уговора о раду тужиоцу прописано је да ако суд донесе правноснажну одлуку којом је утврђено да је запосленом незаконито престао радни однос суд ће одлучити да се запослени врати на рад ако запослени то

захтева (став 1.), да је поред враћања на рад послодавац дужан да запосленом исплати накнаду штете у висини изгубљене зараде и других примања која му припадају по закону, општем акту и уговору о раду и уплати доприносе за обавезно социјално осигурање (став 2.), да се накнада штете умањује за износ прихода које је запослени остварио по основу рада, по престанку радног односа (став 3.). Како је правноснажном пресудом утврђено да је решење о отказу тужиоцу незаконито и одлучено да се тужилац врати на рад, то је тужилац претрпео штету коју је проузроковао тужени као његов послодавац својим незаконитим поступањем и у обавези је да штету у висини одговарајуће зараде прописане одредбом члана 104. став 1. до 5. Закона о раду, накнади тужиоцу и то у висини утврђеној вештачењем у другој варијанти применом Посебног колективног уговора за угоститељство и туризам Републике Србије, са законском затезном каматом сходно одредби члана 277. ЗОО и члана 117. ПКУ. Супротно ревизијским наводима правилно је другостпени суд закључио да је тужени као члан ХОРЕСА био дужан да примењује одредбе наведеног ПКУ који је ступио на снагу 17.08.2007. године у коме је у члану 44. став 2. прописано да се основна зарада за најједноставнији посао (кофицијент један) утврђује по радном часу у висини минималне зараде утврђене одлуком Социјално-економског савета Републике Србије у складу са законом, а чланом 2. да ће се овај колективни уговор примењивати непосредно ако се код послодавца појединачним колективним уговором или општим актом послодавца запосленима дају мања права и утврђују неповољнији услови рада од права утврђених законом и посебним колективним уговором. На досуђене износе правилно је и усвојен тужбени захтев за уплату доприноса за обавезно социјално осигурање што је засновано на одредби члана 51. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС“ бр. 84/04 ... 5/16). Супротно ревизијским наводима другостепени суд је приликом одлучивања о висини штете правилно применио и одредбу члана 191. став 3. Закона о раду умањујући насталу штету за износ зараде коју је тужилац остваривао по свим основама. Такође је правилна и одлука другостепеног суда у погледу досуђеног регреса за коришћење годишњег одмора чија висина је утврђена вештачењем, а која је донета сходном применом одредаба члана 118. тачка 6. Закона о раду и одредби члана 105. став 4. Закона о раду.

Неосновани су ревизијски наводи да је другостепени суд учинио битну повреду одредаба парничног поступка када је наставио поступак по правном леку без оцене испуњености услова из одредбе члана 88. и члана 90. Закона о стечају. Ово стога што је тужени тек у жалби истакао чињеницу да је решењем Привредног суда у Београду Ст. 72/15 од 18.03.2016. године отворен стечајни поступак на основу чега је другостепени суд решењем од 03.10.2017. године утврдио прекид поступка због наступања правних последица отварања стечаја. Након доношења Закључка Привредног суда у Београду 73/2015 од 22.02.2018. године у којем је оспорено потраживање тужиоца из разлога што није утврђено правноснажном пресудом, на благовремени предлог тужиоца за наставак поступка, решењем Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 253/17 од 01.08.2019. године наставио прекинути поступак уз утврђење да су испуњени услови из одредбе члана 90. Закона о стечају сходно члану 225. став 1. ЗПП јер је тужилац у стечајном поступку поднео пријаву потраживања коју је стечајни управник оспорио на испитном рочишту. Како је тужилац упућен на наставак поступка то је правилно тражио наставак и поступак је правилно настављен уз испуњење законских услова, јер је тужилац морао под претњом законских последица пропуштања да предложи наставак прекинутог поступка с обзиром да му је оспорено потраживање. Такође, супротно ревизијским наводима, како је поступак

био прекинут у фази одлучивања по правном леку изјављеном против првостепене пресуде, то тужилац није могао сходно одредби члана 199. ЗПП да преиначи тужбу постављањем захтева за утврђење потраживања јер се тужба не може преиначити након закључења расправе и доношења пресуде. Како се ревизијом не оспорава примена материјалног права у домену основаности постављених тужбених захтева, то су неосновани ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права.

На основу изнетог применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић